

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLĂRĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 100 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 268.

Nr. 1586/1926.

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu dreptredinciosul Episcop al Aradului, Ienopolei și al Hălmgului, precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

Iubitului cler și popor și iubiților deputați ai Sinodului nostru eparhial: dar și îndurare dela Dumnezeu Tatăl, și Domnul nostru Isus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă!

Având în vedere art. 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii, convocăm Sinodul nostru eparhial ordinar al diecezei Aradului la biserica Noastră catedrală de aici pe

Duminică Samarinenței, adică pe 2 Maiu

a. c. orele 9 dimineața, în care zi, după săvârșirea serviciului divin, va urmă deschiderea Sinodului în sala mare a internatului de fete diecezan.

Ceeace se aduce la cunoștința tuturor P. T. deputați spre știre și orientare.

Arad, la 10 Aprilie 1926.

Al tuturor binevoitor

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

Notă: Indatorați prin concluzul Nr. 44 al Sinodului eparhial din 1901, aducem la cunoștința Domnilor deputați sinodali, că nici un concediu nu se acordă fără de cuvenita motivare și dovadă a cererii de concediu, urmând a se procede în caz contrar întru toate conform ultimelor dispozițiuni din §. 59 al Regulamentului afacerilor interne.

Nr. 1606/1926.

Convocare.

În conformitate cu dispoziția cuprinsă în §. 32 din Statutele fondului diecezan preoțesc, convocăm *adunarea generală extraordinară a fondului preoțesc din eparhia noastră pe ziua de 26 Aprilie a. c. la orele 10 a. m. în locul consistorial.*

La adunare sunt invitați a lua parte toți protopresbiterii și din fiecare tract protopopesc câte doi delegați ai preoției.

Fiind a se modifica câțiva §§-i din Statutele fondului preoțesc, aceasta se va putea face numai dacă vor fi prezenți cel puțin $\frac{2}{3}$ din membrii adunării. Atragem deci atențiunea membrilor, ca nu cumva prin absență să zădărnicească ținerea adunării.

Arad, la 10 Aprilie 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcopul Aradului.

Circulară

către P. T. membrii ordinari și adhoc ai adunării protopopești (sinod protopopesc) din tractul Vingei.

Ven. Consiliu eparhial din Arad, prin dispozițiunea luată în ședința plenară dela 9 Aprilie a. c. Nr. 1301/926, m'a numit comisar eparhial pentru conducerea actului alegerii de protopop în tractul vacant al Vingei.

Deci conform Art. 15 și 16 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopop, convoc prin aceasta adunarea protopopească electorală (sinodul protopopesc) a numitului tract în ședință extraordinară pentru efectuarea alegerii de protopop pe ziua de *Joi în 6 Maiu a. c. la orele 9 înainte de amiază în sfânta biserică ort. rom. din Vinga.*

Arad, la 15 Aprilie 1926.

Mihaiu Păcățian, m. p.
comisar eparhial.

Biserica activă.

Organizarea turmei.

— Reflexii dela un creștin ortodox. —

Mulțimea credincioșilor acum, după războiul mondial, s'a făcut mai îndrezeată, mai agresivă și pentru lucruri destul de neînsemnate se revoltă, manifestează sgomotos. Cu alte cuvinte nu mai e așa blândă ca înainte de războiu. I-a scăzut moralul.

Chemarea stei Biserici este ca să-o îmblânzească prin tractare potrivită, prin vorbă bună, dar mai ales prin fapte bune și gesturi potrivite cu spiritul evangheliei Mântuitorului, prin exemple model, încetul cu încetul și să o aducă iarăși în ogașul sufletesc de mai înainte.

Materialul religios, cu ajutorul căruia se face aceasta în școala turmei cuvântătoare, este infinit. Aplicat corect, prin exemple vii, va da roade minunate.

Însă turma nu are nevoie numai de nutrimânt spiritual, ci oropsită și dosedită sub regimul trecut, cu drept cuvânt așteaptă dela regimul românesc o rehabilitare, un avânt și în cele materiale. Și — după modesta mea părere — e și justă așteptarea ei, dat fiind că acum e în țara ei liberă și cu drept cuvânt așteaptă considerarea ei. Până aci toată lumea pe ea se reazimă, toată lumea dela ea cere sprijin și nimeni nu se îngrijește de ridicarea ei morală și materială în mod efectiv. Politicianii îi promit, dar rar împlinesc. Toți o cunosc numai până poate să stoarcă ceva, să obțină ceva dela ea, apoi o lasă ca pe o cantitate neglijabilă.

Dar unde s'a văzut un pământ care să-ți tot rodiască și tu, posesorul lui, să nu-i mai redai nimic? Ori ai văzut o turmă care — fără să o împărtășești de pășune bună — să-ți dea lapte bun și mult? Ori cum credeți, că turma va reaga sufletește și materialicește fără să aibe mângâierea ce o așteaptă? Ar fi ne-natural.

Se impune deci organizarea turmei și pe teren economic. Trebuie să se facă tot posibilul pentru a tinde celor seraci și slabi mână de ajutor. Statul le dă pământ, dar vite și unelte, capital nu. Trebuie să se înființeze asociații de ajutorare, în regiunile de șes pentru procurarea uneltelor necesare la economia rațională, iar în ținuturile muntoase societăți de exploatarea pădurilor și minelor și să se întrevină pe toate căile ca exploatarea să se dea acelor societăți și nu jidanilor și speculanților. Trebuie protejat poporul, că el e baza statului.

Nu cooperative să se organizeze, unde să i-se vândă beuturi alcoolice și unde partidele politice să facă propagandă pentru scopurile lor și unde poporul să dedă numai la imoralitate, ci societăți de ajutorare în cadrul Bisericii, unde cel slab să fie ajutat la nevoie și să nu fie silit să-și vândă rodul muncii sale pe un preț ridicol și el să rămână tot la sapă de lemn, iar dobânda să manevreze cătră buzunarul jidanului și străinului speculant.

Dacă aci se lucrează desinteresat și cu trageră de inimă, Doamne, ce minuni se pot face! La înzistența preotului toți parohienii contribuie foarte bucuros cu o anumită sumă la înființarea „casei de ajutorare“, în cadrul căreia se mai pot înființa: societate de asigurarea vitelor, reuniune de înmormântare, de valorarea produselor, etc. etc...

Toate aceste trebuie însă să lucreze desinteresat, ca poporul să vadă folosul lor real și să dobândească el încrederea lui.

În chipul acesta, cred eu, că s'ar veni efectiv în ajutorul turmei și ea ar afla pășune grasă în sinul stei Biserici și nici o sectă n'ar mai ști-o desface de ea. Ea va vedea, va recunoaște în Biserică cu adevărat pe Mama ei ocrotitoare și va sta neclintit lângă ea.

Muncă desinteresată însă peste tot!

Cuvânt de chemare către preoțime.

Pericolul sifilisului, tuberculozei, mortalității copiilor a devenit o plagă nu numai socială, dar pentru noi în prima linie națională. Satele gem de bolnavi, partea cea mai mare a acestora nici nu știu de boala lor, copil nevinovați sunt prinși în ghiarale afurșitei boli, copii plâpânzi în zorii vieții î-și dau sufletul, izgoniți de microbul crud și îndărătnic. Mame cari cu mare nerăbdare î-și așteptau ceasul să dea viață urmașilor lor se prăpădesc în durerile facerii, încolțite de suferințele îngrozitoare aduse de pe cele multe fronturi captivitate de soții lor. Mirese, neveste tinere, plâpânde sunt târate în noroi și deplâng fericirea și sănătatea de odinioară. Generația viitoare, copii, nepoții noștri sunt periclițiți și prin ei viața de mâine a neamului să clatină, datorită infiltrării molimei în trupul generației de azi.

Ca o dovadă de ravagiile ce le face și va face în apropiatul viitor plaga sifilisului este suficient să citez statistica oficioasă făcută de organele Ministerului sănătății în câteva comune, în cari s'a început acțiunea de combatere a sifilisului:

Poiana Ampoiului, 15.0%, sifilis; Trâmpoale 14.0% (jud. Alba); Hida 6.8%, Baica 11.8%, Feleac 8.0%.

Aiton 3.8%, Cătina 1.3%, Măguri 21.4%, Mărișel 17.6%, Jimborul mare 5.4%, Fildul de mijloc 7.9%, Adalin 20.3%, Borșa 8.9%, Budatele 1.3% (jud. Cluj); Albac 12.9%, Arada 16.8%, Scărișoara 10.2% (jud. Turda); Preluca veche 19.4%, Preluca nouă 27.8%, Trestia 15.2%, Vad 15.8%, Lemniu 6.5%, Valea Grosilor 7.8%, Feleac 2.3%, Sălăuța 1.4% (jud. Someș); Ruthor 6.7%, Sebeșul mare 7.6%, Ardea 14.9%, Fris 18.4% (jud. Bistrița).

Regiunile muntoase sunt adânc infiltrate cu sifilis, Munții Apuseni, Moșii, Maramureșul, grânicerii. Bistriței, Valea Jiului, Țara Hațegului, Someșul este periclitat cu desăvârșire. Floarea neamului se prăpădește și în viitorul apropiat, bugetul statului nu va fi suficient pentru înființare și susținerea caselor de alienați, rezultatul destrăbălării de azi. Mergem cu pași repezi spre prăpastie și cu infiltrarea sifilisului merge pas demoralizarea. Microbii rod la temelie neamului, distrug trupul țaranului — sursa de energie a Țării, — curente destructive, secte ca baptiști, pocăiți, nazarineni, etc., distrug sufletul neamului, iar ce nu pot distruge flagelele, distruge alcoolul, toate ca un blestem pe capul neamului, atât de oropsit de soarte.

Zorii fericirii neamului desrobit să întunece prin norii acestor nenorociri. În fața acestui mare pericol trebuie să străbată dela o margine la alta a țării alarma, toți trebuie să tresară izbiți de lovitură pericolului, care a încolțit adânc în trupul neamului nostru. În toila luptelor politice, lupta pentru desrobirea trupezăscă a populațiunii trebuie să fie o dâră de lumină curată care să lumineze sufletul tuturor, atât mari, cât și mici.

Și oare către cine altul poate străbate mai sincer glasul de chemare al poporului ajuns în mare pericol, dacă nu către slujitorii altarului. Biserica a fost scutul neamului și limbei străbune veacuri de-a rândul. Voi umili preoți a-ți îngrijit cu puterea sufletului și cuvântului vostru viitorul neamului la umbra altarului și în nenumărate ori cu sângele vostru sfânt a-ți udat pământul făgăduinței, din care a răsărit ziua mare a libertății. Voi preoți umili și huiduiți prin vremuri vitrege a-ți adus neamul la scăpare. Victoria de azi este a voastră.

Azi când un mare pericol amenință țaria și viitorul unui neam larăși la voi se întoarce cu încredere un neam întreg și se roagă să-i dați și acum ajutorul. Și cum în vremi trecute singuri erăți sortiți să apărați turma credincioasă, azi vă vin în ajutor și doctorii trupezști ca la olaltă, voi cu arma cuvântului, cei din urmă cu armele științei medicale să deschideți larg sufletul poporului pentru a înțelege rostul și chemarea zilelor de azi în lupta contra inamicului comun.

Darul Vostru poate desgheța; iar cuvântul Vostru poate încălzi sufletul rănit de ghețul desnădejzii. Faceți să înțeleagă poporul că ce pericol ne amenință, faceți să înțeleagă că e datoria fiecăruia să se caute să-și îngrijească de viitorul copiilor, nepoților

și a Țării. Faceți să înțeleagă turma, că ce urmări grozave au boalele de sânge nevindecate asupra individului, copiilor cari se prăpădesc cu zile, sau devin criminali sfârșind în temniți, și case de alienați.

Este cunoscut că Românul la mărturisire, sub patrafir spune adevărul, folosiți acest prilej de sinceritate absolută și puneți și întrebarea: „nu ai suferit, sau nu suferi de vre-o boală lumească — sifilis, bleonoragie?“ Țăranul spune adevărul, iar voi le veți da canonul celor bolnavi, sau suspecti: „*vei merge la doctor (ambulator policlinic, dispensar, spital, medic de circumscripție) și te vei prezenta pentru a fi examinat, să îți să ia sânge pentru analiză, iar în caz că ești bolnav să te supui tratamentului medical prescris. Acest canon ești obligat să-l execuți*“.

Prin măsura aceasta faceți un bine întreg individului, familiei sale și neamului. Pe calea aceasta veți avea în mod absolut discret în controla Voastră masa enormă de bolnavi, cari pe altă cale scapă de sub controlă și urmărire.

Prin forma aceasta se dă cel mai mare ajutor serviciului medical însărcinat cu combaterea sifilisului.

Dovada cea mai eclatantă că prin măsura aceasta putem mai repede atinge ținta, este campania dusă de către Dl Dr. Ion Rece medicul șef al ambulatorului policlinic din Zlatna cu ajutorul preoțimeii din jur, care a grăbit să satisfacă cererile și trimițând în forma aceasta discretă și obligatorie (canon) toți bolnavii la tratament. Azi putem spune cu o adâncă satisfacție că în jurul Zlatnei s'a redus în mod foarte simțitor sifilisul, grație acestei metode și lupte comune sistematice a medicului și preotului.

Sunt ferm convins că în forma aceasta vom intensifica acțiunea întreprinsă pentru combaterea boalelor sociale, cari rod continuu temelie neamului; iar scăpat acest neam de dușmanii săi de moarte va binecuvânta darul Vostru prin care i-ați adus scăparea și reînșănătoșarea.

Dr. Dominic Stanca.

Aprecieri și Observări.

Pe ziua de 23 și 24-a l. c. a fost convocată preoțimea ort. rom. aparținătoare despărțământului Arad al Asociației Clerului „Andrei Șaguna“ la adunarea generală în Arad, la care invitare preoțimea a răspuns în mod demn. Adunarea a decurs frumos și impunător. Pe aceste zile preoțimea tractului Arad a mai fost invitată, ca să se apropie mai cu deadinsul de Domnul și Stăpânul vieții, ca se grăiesc așa cu Sf. Efrem Sirul; să se ispitiască fiecarele pe sine mai înainte de a mânca din pâine și bea din păhar; să urce adecă fiecarele preot jețul mărturisirii și acolo naintea duhovnicului rânduit să-și descopere fiecarele tainele sufletului și spună slăbiciunile corpului spre a dobândi iertarea și posibilitatea de a se putea împărtași. Această orânduială e de cam 2—3 ani și e foarte bună. Ea servește pentru lumea laică

tot mai mult in demnitate la sf. cuminecătură, care lume s'a depărtat dela această taină foarte mult. Noi suntem datori să destelenim acest pământ prin însoși pilda noastră, cari vestim și insistăm atât de mult la repararea moralului zdruncinat prin război și la chiemărea cu atâta insistență a cărturarilor creștini, a laicilor, cari să ni ajute la evanghelizarea poporului spre întărirea bisericii și propășirea neamului.

După săvârșirea pavecerniței, care după părerea mea se face prea a fuga: cetirile, pe jumătate înghițite, cântările executate cu un stacato nemai pomenit, — toată slujba prezintă aspectul ca se săvârșește fără de simț, în fugă, de mântuială — să știi că te-ai scăpat de ea. — Oare numai pentru aceasta să săvârșesc actele sfinte, fără să ni rămână vreun folos sufletesc?

Se punem cazul, că la o pavecerniță cum o slujim noi, de față ar fi un public ascultător, și nu numai niște babe, ce judecată și-ar face ascultătorii despre noi? Doară știm că publicul e critica cea mai bună, dar și cel mai aspru la critică. Eu cred și sunt firm convins, că o slujbă isprăvită cu pletate, din convingere, cântând bine fiecare cetire și cântare; o predică bună și rostită ca tu însuși s-o simțești, să crezi ceea ce voiești să înveți pe alții. Numai așa se mai poate edifica lumea de azi, din contra slujbele isprăvite numai pentru ca se fie făcute ni strică biserica și depărtează tot mai mult credincioșii.

Avem noi dispozițiunii în canoanele bisericii, cari canoane mai că nu știm că există, așa de bine ni cunoaștem legislația bisericii, cum se fie cetirile și cântările; avem și mai nou ordine dela autoritățile noastre, dar așa se vede că perzistăm toți întru mehanizarea credinței și sufletului nostru.

Se revenim la apostolle și unul și altul și să călcăm pe adevăratele urme ale înaintașilor noștri, cari prin adevăratele slujbe și duhul lor drept au susținut și întărit biserica. — Rușii, frapați de înălțimea slujbelor săvârșite la Constantinopol primesc legea creștină și ritul nostru. Și știm bine că poporul până și azi dă foarte mult pe felul cum cântă și slujește preotul. Sub farmecul acesta creștinul merge la biserică, și nu este putere care să-l desbărne decătră preotul bun ceremonier.

După pavecerniță a urmat mărturisirea preoților, cărea a premers o meditație rostită de părintele Florea Codrean din Arad. Mi se pare că cu meditațiile noastre, plagiem prea mult pe catolici. Acestea le-au introdus mai nou teologii noștri mai noi. Părintele Codrean s'a prezentat cu o bună și instructivă meditație. Dânsul e un preot zelos și sirguincios. Predarea dacă eră mai caldă, mai simțită așa precum cere o meditație, avea efect și mai mare; dar aceasta depinde dela firea oratorului, care nu se poate schimba.

Fînd meditațiile la noi nu de mult în uz, poate în lipsa de izvoare și orientare în aceasta direcție, s'au chiar pentru a produce chiar mai mare efect și părintele Codrean, ca și alții, s'a împrumutat cu idei și chiar din pasagi, de pildă cu Anteu din meditația a VIII-a. Dr. Cristescu. Dar aceasta nu-i detrage din vrednicia sa de preot zelos și sirguincios. Nimic nu-i original. Cetiți cărțile ce se edau, predici și altele; mai toți autorii se copiază unul pe altul până chiar și cu titlul cărților.

Folosul practic al meditațiilor introduse și la noi ar fi, dacă îndată după rostirea lor, preoțimea adunată și-ar putea spune părerea; i s'ar face o

apreciere, o critică binevoitoare, din care am putea învăța toți și îndeosebi oratorul primind nou zel și dragoste de muncă, s'au de-ași îndrepta greșele pentru viitor. În chipul acesta ar trebui toți să ne nizuim de-a ceti și iar a ceti tot mai mult spre a ne putea afirma tot mai bine ca păstori, mai ales dacă am fi puși cu rândul la astfel de activitate pastorală.

Măne zi, la liturgia nainte sfințită, toți preoții mărturisii s'au împărtășit. A făcut bună impresie prezența lerarului Grigorie care vedeai cum se bucură, văzându-și pre fiți săi împrejurul mesei sale, purtând stălpările faptelor bune.

La săvârșirea sf. liturgii a lui Grigorie am observat mai multe greșeli de ritual, dintre cari mă referesc numai la căderea în jurul sf. prestol și cântarea stihurilor nainte de „să se îndrepteze etc.“ Aceasta nu e corect; căderea are să se facă numai înaintea sf. prestol; iar stihurile: „One strigata-m etc“ nu se cântă, ci se rostesc numai; astfel scriu toate ritualele bisericii noastre până și liturgierul. Ar fi de dorit ca la biserica catedrală, recte parohială să se observe strict ritualul bisericii ort de unde atât preoții cât și clericii să iasă în viață cu un ritual uniform întoată biserica noastră, nu cu un ritual ce și-l face cam fiecare preot.

Cuminecarea preoților s'ar putea lăsa ca după sf. mărturisire fiecare preot să se cuminece în parohia sa și mai bine la sf. liturgia a lui Vasile — pentru că nu e bine ca să te împărtășești cu agnețul, personificat și din potir să bea neziicând nimic. — Ba mai mult, preotului, dacă servește fără de diacon nici nu-i permis să bea din potir, fără numai la potrivirea sf. taine și noi totuși nu observăm aceasta. — Sau s'ar putea face împărtășirea în cutareva zi de Sâmbătă în care după can. 52 Trulan nu se slujește liturgia nainte sfințită. Acestea sunt părerile mele modeste și nu voesc să le impun.

La priceasnă a predicat părintele profesor de omiletică C. Turicu. Ii laud zelul ce-l caracterizează angajându-se cu orice privilegiu, dar predica și nici felul de predare cu prea multă gesticulație pare-că nu și-a ajuns scopul. Prin acestea nu voesc deloc să-i detrage din vrednicie, dar o apreciere binevoitoare nu-i poate strica. Predica, sau meditația, ce a fost, n'a fost un întreg, ci a fost pe lângă unele părți bune, mai mult o frazeologie, amintind, de pildă pe Saul Tarsianul cu drumul Damascului de prea multeori. Și apoi gesticulația cu tot trupul, cu umerii cu mâni și prea repede predare, îl desbracă de caracterul oratorului bisericesc și-l prezentă mai aproape de un orator profan.

Acestea sunt aprecieri colegiale, cari D-ne fește nu le-am scris se produc cu ele supărări în nici-o parte, dimpotrivă le-am crezut ducătoare la scop dacă se primesc cu aceeaș bunăvoință cu cari se scriu.

În fine ar fi de dorit ca clericii când petrec până la ușa sf. bisericii, așa se recere pe Preasfințitul Episcop cu cântarea: troparul lerarului: „Pre Stăpânul etc.“ să pună și numele Grigorie, pentru că acesta e troparul lerarului, și știm că în toate troparele: sfinților, prorocilor, arhierilor etc. îi cântăm pomenindu-i pe nume.

Și aceasta e numai o observare modestă a mea și nu voesc s'o impun, dar nici să supăr cu aceasta pe nimeni.

Un slujitor.

Cuvântul lui Dumnezeu și sufletul oamenilor

de Arhimandritul POLICARP P. MORUȘCA.

(Continuare.)

Pregătit după cuviință pentru citire, vei simți dela început cât îndemn bun se desprinde din cuvintele sfintei Scripturi, câtă lumină câștigi pentru a-ți înțelege rostul în lume, câtă mângâiere și întărire în suferințe, ce reazăm puternic îți îmblie ea în mijlocul valurilor acestei vieți și câtă alinare împrumută sufletul sbuciumat, căci „Toată scriptura este de Dumnezeu însuflată și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea spre dreptate, ca să fii deplin omul lui Dumnezeu, spre tot lucru bun desăvârșit (II. Tim. C. 3, v. 17).

Ce preț mare are această carte pentru viața omului, câtă desfătare aduce sufletului și cât de mult îmbogățește ea inimile, se vede și din această întâmplare: Într'un oraș, o biată vânzătoare de poame stă ghemuită, pe genunchi cu o carte, așteptând cumpărătorii. Un domn tânăr, trufaș și disprețuitor, ca mulți din vremile noastre, se oprește în fața ei și o întreabă: Ce citești Ea răspunde: *Cuvântul lui Dumnezeu*. Cine ți-a spus aceasta? îi zice el, zâmbind semeț. Ei însuși răspunde femeia. Ai vorbit dumneata cu El?... Bătrâna îi răspunde printr'o altă întrebare: Mi-ai putea spune domnule de este soare pe cer? Da, îi fu răspunsul. De unde știi aceasta? Pentrucă îl văd și îl simt, că el încălzește și luminează lumea... Intocmai așa — adause femeia biruitor — simt și eu că *acest cuvânt al lui Dumnezeu încălzește și luminează sufletul meu...*

Așa se cade să citim Biblia, cu cuget curat, cu luare aminte și cu inimă deschisă ca să învățăm ce să credem și citirea ei să ne dea îndemnuri puternice spre fapte bune.

Folosul citirii Bibliei.

Biblia este cartea sufletului omenesc, ea este a omenirii întregi. Scrisă în timpuri depărtate, în împrejurări felurite și în alte limbi decât cele vorbite azi de oameni, ea nu vorbește în limba unui singur popor, ori a unui veac anumit, ci cuvântul ei este cuvântul lui Dumnezeu către toți oamenii din toate timpurile, de orice treaptă și de ori care vârstă, pentru toate popoarele, dela cele mai culte până la cele sălbatiche. Cuvântul ei este de toți înțeles, până și de copil. Luminoase și simple gralurile sf. Scripturi ne-au fost date ca să străbată la înțelegerea ori cui, ca toți să priceapă cele de lipsă pentru mântuire, căci Dumnezeu vrea ca toți să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină.

Numărul limbilor, în care ea este tradusă, a trecut peste 400, după felurimea neamurilor de pe pământ. Și numărul va mai sporii încă, până ce nu

va rămânea sămânție de popor, care să nu cunoască Biblia în limba sa, pentrucă scris este: „Și se va propovedui această Evangheliie a Impărăției în toată lumea, întru mărturie tuturor neamurilor“ (Mat. C. 24 v. 14.) până ce „va fi o turmă și un păstor“, căci așa a poruncit dumnezeiescul Mântuitor ucenicilor Săi: „Mergând învățați toate popoarele, botezându-i pe ei în Numele Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh, învățându-l să păzească toate câte v'am poruncit vouă.“ (Mat. C. 28 v. 19.) „Căroră veți ierta păcatele se vor ierta lor, și căroră le veți ținea vor fi ținute“ (Ioan C. 20 v. 23.)

Biblia a înlănzit sălbătăcia și răutatea oamenilor, a rupt îngustimea de inimă potolind egoismul, a domolit năravurile, a înfrânat patimile, a nobilitat simțirile, a disciplinat voințele a prîmenit și înalt conștiințele, a trezit iarăș glasul tainic în lăuntru omului și, prin toate acestea a mântuit lumea de pierzare, așezându-i viața pe temelii morale. Pe aceste temelii morale date de Biblie s'a clădit apoi toată cultura și civilizația omenirii de acum. Gândurile mari și idelle înalte, simțemintele nobile și idealurile mărețe, toate își au izvorul în Biblie. Prin puterea Bibliei se va înviora și întineri fiecare rând, fiecare generație de oameni. Dar, nu mai puțin adevărat este, că *măsura de judecată puterea și vrednicia unui popor este ținuta pe care o ia față de Biblie, prețuirea pe care o arată față de sfta Scriptură!*

Biserica ne dă pildă cum se cuvine să citim Sf. Scriptură. La slujbele sfinte păm,ile din Testamentul vechiu, din Faptele și Scrisorile Apostolilor se citesc afară de strană, în mijlocul bisericii; iară din Evangheliie citește numai preotul, iară creștinii ascultă în picioare sau cu genunchii plecați la pământ, în semn de smerire în fața Cuvântului dumnezeesc, și de înaltă prețuirea lui.

Câtă însemnătate are Biblia pentru sufletul și viața neamului nostru ne-o spune și nemuritorul Mitropolit Șaguna, vorbind despre tâlcuitorii ei: „Tâlcuirile lor sunt ușile prin care s'a învrednicit și poporul românesc a intra în câmpul cel ceresc al dumnezeieștilor învățături, cari în mijlocul valurilor lumii rămân neclătite și adevărate din veac în veac; ele sunt izvoarele cari au izvorât întâia dată apa vieții vecinice pentru neamul acesta, în toate părțile prin cari este răspândit. Deșteptarea poporului românesc din barbaria veacurilor, împrietenia lui mai de aproape cu legea lui Dumnezeu, pășirea lui către lumina cea blândă a civilizației și a culturii, înfrățirea neamului nostru românesc, rămânerea în viață a limbei sale naționale... sunt tot atâtea roduii ale cuvântului sf. Scripturi. De aceea glasul marelui arhieru ne povățuește: „Să se dea poporului în mână spre citire, gândire și îndrepteze, înainte și mai presus de orice altă carte din lume, căci Scriptura e menită dela Dumnezeu pentru hrânirea cea duhovnicească a tuturor, precum căldura soarelui și lumina lui...“

Să nu zici în gândul tău: dar eu sunt om al trebli, eu trăiesc prin faptele mele, am lucru mult și nu-mi ajunge vremea să stau cu brațele cruciș la cetale. Celce așa gândește, disprețuind citirea sfintei Scripturi, nu este pe calea cea bună. El nu se poate apropia de mântuire, nu poate face un pas spre desăvârșirea, la care ne chiamă Hristos: „Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru din ceriuri desăvârșit este”. ( )

Ziua e pentru lucră dată. Ne-o spune și Mântuitorul: „Tatăl meu până acum lucrează și eu lucrez ... ci mi-se cade să lucrez lucrurile Celui ce m-a trimis pe mine până este ziua; vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze ...” Dar, oare nu *fiecare zi e un dar* dela Dumnezeu. Chiar dacă e zi bună afară, dacă nu ai darul sănătății dela Dumnezeu au nu trebuie să stea plugul tău, ogorul tău să părăginească și holda să ț-se scuture? Nu se cade oare să ceri dimineața binecuvântarea Domnului peste lucrul tău de o zi și seara să-i mulțumești pentru tot ce ai putut isprăvi cu ajutorul Lui? Nu se cuvine oare să închini câteva minute din vremea de o zi și sufletului tău și preamăririi Aceluia, care nu se odihnește și nici nu doarme de grija noastră?

(Va urma.)

INFORMATIUNI.

Personale. P. S. Sa. Domnul Episcop *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, a plecat, Duminică seara în 11 l. c. la București pentru a participa la ședințele sf. Sinod.

Consistor plenar. Vineri în 9 Aprilie, Consistorul nostru a ținut ședință plenară sub prezidiul P. S. Sale Domnului Episcop *Grigorie*. — Au participat următorii asesori: Din cler, Mihaiu Păcățian, Dr. Gh. Ciuhandu, Dumitru Muscan, Tr. Vățian, M. Lucuța, F. Manuillă, Dr. T. Botiș, S. Stana, N. Chiein și N. Țandreu, Mireni: Dr. S. Ispravnic, Dr. M. Mărcuș, A. Călnicean, L. Georghevici, Ascaniu Grișan, E. Beleş și I. Moldovan.

Protocolul ședinței a fost condus de părintele ref. I. Cioară.

1. Au fost votate rapoartele despre activitatea Consistorului, cari vor fi înaintate Sinodului eparhial.

2. S'a ales comisar pentru conducerea alegerii de protopop la Vinga în persoana părintelui asesor-referent Mihaiu Păcățian.

3. Apoi în vederea intențificării vieții religioase-morale care va trebui să fie punctul de forță în activitatea protopopescă cu sediul în Gurahonț. Acest tract se compune din comunele ce se iau dela protopopiatele: Buteni și Hălmagiu. S'au mai discutat și alte obiecte de interes bisericesc.

Adunarea fondului preoțesc. Adunarea fondului preoțesc s'a ținut și în anul acesta la terminul obicinuit, Sâmbătă nainte de Duminică Tomel. Din cauza timpulul nefavorabil — credem noi — adunarea n'a fost așa bine cercetată ca și în anul trecut. Ședința adunării a fost deschisă de P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, care în cuvântarea de deschidere a făcut apologia chemării preotești, și a pus la inimă fiecărui membru al clerului din eparhia noastră să-și revizuiască conștiința de preot, și în vederea luptei aprige ce trebuie să ținem cu sectele religioase și cu duhul distrugător al timpulul, preotul să caute să se înarmeze cu toate armele chemării sublime la care este angajat. Suntem atacați de diferite curente destructive. Deci să cere ca preotul să vegheze zi și noapte. — Fiecare să studieze temeinic sf. Scriptură, care să-i fie zilnic lectura cea mai delicioasă, să-și înpopuleze biblioteca cu toate cărțile apărute pentru combaterea sectelor și să studieze temeinic aceste opuri. P. S. Sa părintele Episcop eparhial se va convinge personal despre lucrul acesta, cât de curând, când va întreprinde vizitațiile în eparhie.

Pentruca preoțimea noastră să fie pusă la bătrânețe la adăpost de orice griji materiale, comisia fondului preoțesc, cu consenzul P. S. Sale Domnului Episcop va veni ședința proximă cu propunere pentru modificarea statutelor acestui fond, în conformitate cu exigențele timpu ce trăim. Dela preoțime însă să va cere activitate și muncă înzecită. Se va cere să facă apostolat în senzul și duhul sf. Scripturi. Aici vor premerge cu exemplu protopopii, cari vor lua contact cât mai des cu păstorii lor din întreg protopopiatul.

Pentru preoții deficienți și văduvele preotese cari au ajuns la penzie înainte de anul 1924, ajutorul s'a urcat cu 300 procente la acele cari au avut anual peste 900 lei. Iar cari au avut mai puțin, ajutorul de bază s'a ridicat la 900 lei, și acești 900 lei au un spor de 300 procente, astfel că cel mai mic ajutor de penzie va fi 3600 lei anual, adică 300 lei pe lună.

Temeluri de credință. În calea apostoliei cercul religios Giroc a pornit să întărească zidurile credinței strămoșești.

În Chișoda și-a ținut întâia conferință de primăvară, în biserica veche dar bineconservată. Creștinilor li-se deschide o scenă senină de frumuseță rituală, încălzitoare, ca să prindă saturații înțelese din pre-dica pâr. *Vidrighin* din Medveș. După amiază pâr. *Voniga* viferențiază convinsător despre orânduirea vieții creștinești și foloasele ei. Șezătoarea școlară și îndrumările limpezi ale pâr. Aga din loc dau cadrul.

A doua adunare se ține în Giroc a treia zi de Paști. În spațioasa biserică sclivisită, înțesată de creștinii blăjini se face cu deosebit fast slujba dumnezească în sobor de preoții cercului. Pâr. *Aga* cu predica de o concepție specifică și ușoară predare înaltă

sugestiv sufletelor spre doriri senine. După amiază jocul rugii se oprește pe un moment, ca lumea îmbulzită în casa națională să asculte întrucâtva conferința pâr. Voniga despre: cultura și religia în viața practică. Introducerea și încheierea o dau vorbele de spirit ale pâr. Aga.

Sămănătorii gândurilor curate se legară în nădejdea rodurilor îndreptățite pe urma unei misiuni îndeplinite cu conștiință.

Secretar.

Dar pentru biserică. Onoratul Minister al Cultelor și Artelor cu Nr. 60870/1925 a binevoit — la întreprinderea D-lui senator *Iuliu Moldovan* — a dăruii bisericii noastre din Zimbru cele 12 mineie, Triodul, Prohodul, Pentecostanul și Octoiul Mare, pentru care faptă îi aducem și pe aceasta cale adânc cîmțitele noastre mulțămiri. *Valer Cristea* preot.

Starea fondului de propagandă

Contribuiri noi:

Comuna bisericească Dud	Lei	200.—
Coleta preotului E. Capitan Gașa . . .	"	1000.—
Comuna bisericească Tornea	"	171.—
Sever Bocu deputat Lipova	"	2000.—
Com. bisericească Bârșa	"	890.—
Com. bisericească Mehala	"	300.—
Liviu Rada preot Toracul mic	"	4000.—
Dela com. bis. din tractul Hălmașiu . .	"	1143.—
Com. bisericească Fadimac	"	112:50
Com. bisericească Ficătar	"	200.—
Com. bisericească Zărând	"	140.—
Com. bisericească Babșa	"	152.—
Com. bisericească Cladova (Belint) . .	"	75.—
Com. bisericească Micălaca	"	602.—
Col. preoșimei din tractul Șiria	"	2672.—
Dela Banca Românească	"	2500.—
Dela com. bis. Ciuciu	"	288.—
Dela com. bis. Checheș	"	32.—
Ministerul Cultelor	"	10.000.—
Virgil Antonescu dir. la Victoria	"	5000.—
Com. bis. Săn-Mihailu român	"	500.—
Com. bisericească Măderat	"	885.—
V. Guleș, diacon ceremonial Arad	"	500.—
S. Sebeșan preot B. Comloș	"	200.—
Prim. Orașului Timișoara	"	10.000.—
Com. bisericească Chișoda	"	800.—
Com. bisericească Cuveșdia	"	207.—
Col. preotului Ioan Petrilă Conop	"	505.—
Colecta preoștilor din Alioș	"	660.—
Com. bisericească Semlac	"	500.—
Dr. Pompiliu Cioban adv. Timișoara . .	"	5000.—
Colecta preotului S. Bichicean Nerău . .	"	4000.—

Stăruieți pe lângă credincioși să dăruiască pentru fondul de propagandă religioasă.

Cei ce contribuiesc pentru fondul de propagandă religioasă vor lua daruri însușit întărind biserica lui Hristos.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

BIBLIOGRAFIE.

Părintele Dr. Gheorghe Ciuhandu, este autorul mai multor scrieri bune și folositoare. Cartea „Propaganda catolică-maghiară dela Măcău, în coasta diecezei ort. a Aradului, 1815—1864, este a 5-a din publicația „La vatra sufletescă a neamului“. Aceasta carte tratează pe baze de documente istorice, tendința dușmanilor bisericii noastre, de a ne răpi limba și credința străbună. Cei ce se interesează de trecutul nostru atât ca neam cât și biserică, își vor înmulți cunoștințele cetind aceasta carte.

Se capătă la autor și Tipografia diecezană cu prețul de 15 lei.

In biblioteca creștinului ortodox, au apărut până acum următoarele broșuri:

1. Dr. Gh. Ciuhandu: Un neam și un suflet.
2. Dr. Grigorie Gh. Comșa: Pruncii trebuiesc botezați, dar numai odată.
3. Dr. N. Popovici: Legea ortodoxă în trecutul nostru.
4. Pr. Ignășie Dihor: Lupta pentru cruce.
5. Dr. Gh. Ciuhandu: Calea vieții și calea morții.
6. Dr. Grigorie Gh. Comșa: Lupta bapștilor împotriva Preoșimii Române.
7. Pr. Caius Turicu: Primiți taina sfintei cuminecături.
8. Pr. Cornel Mager: De ce cinstim noi Icoanele și sf. Cruce.
9. Protosinzel Iustin I. Suciu: Să ne mărturisim Preotului (Spovedania).
10. Dr. N. Iorgovan: Despre păcatul beției.
11. Protosinzel Policarp P. Morușca: Sfânta Scriptură și tradiția Sfântă.
12. Pr. Ștefan R. Lungu: Posturile și însemnătatea lor.
13. Emilian Căpitan: Oglinda Pocăișilor.
14. Dr. Gh. Comșa: Credința și Botezul.
15. Pr. Dr. I. Felea: La Hristos fără pocăișii.

CONCURSE.

În conformitate cu ordinul Ven. Consistor No. 3986/1925. se publică concurs cu termen de 30. zile dela prima apariție în „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă parochul veteran Pavel Mercea din Șeitin, jud. Arad.

Parohia este de clasa primă.

Venitul parohiei este:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jugh. cad. pământ arător.
2. Birul parohial.
3. Ștolele legale.
4. Întregirea ce va da Statul. Casa parohială nu este. Din venitele înșirate, capelanul va beneficia jumătate, având să supoarte toate dările publice, după

beneficiul său și să catehizeze la școlile primare din comună.

Dela reflectanți se cere cvalificațiune de clasa primă conform concluzului sinodului eparhial Nrul 84/1910.

Recursele ajustate regulamentar și adresate către comitetul parohial din Șeitin se vor înainta Oficiului protopopesc din Arad.

Reflectanții, pe lângă observarea strictă a §. 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Șeitin, ca să-și arate desteritatea în cele rituale și oratorie. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de încuvintare dela Prea Sfinția Sa Episcopul diecezan, că pot recurge.

Comitetul parohial ort. român din Șeitin.

In înțelegere cu: *Traian Vășian*, protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei Selciva, (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin decedarea parohului Virgil Gruescu, în conformitate cu rezoluțiunea consistorială Nr. 1049/926, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios a „Biserica și Școala”.

Emolumintele sunt:

1. Una sesiune de pământ parohial necompletă fiind o parte spălată de Mureș.
2. Stolele legale.
3. Birul legal.
4. Eventuala întregire dela Stat.

Preotul ales va predica în toată Duminica și sărbătoarea, va catehiza la școala din loc, și va suporta toate dările după beneficiul său.

Parohia e de clasa III-a, recurenții vor dovedi asemenea cvalificațiune.

Reflectanții își vor înainta recursese ajustate cu documentele recerute — adresate Comitetului parohial ortodox român din Selciva, — la oficiul protopopesc ortodox român din Lipova și se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Selciva, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie observând strict dispozițiunile §-ului 33 din Reg. pentru parohii.

Cei din alta dieceză au să posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, cea-ce vor dovedi protopresbiterul tractual spre a li-se da voia a se prezenta în parohia.

Selciva, din ședința comitetului parohial ortodox român, ținută la 2 Martie 1926.

Comitetul parohial.

In înțelegere cu: *Fabriciu Manuila*, protopop.

—□—

1—3

Pentru întregirea postului de preot din parohia de cl. a II-a, Remetealuncă, tractul Belinț, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Usufructul sesiei parohiale constătătoare din 30 jugăre, parte arător, parte fânaș.
2. Usufructul duor intravilane parohiale de câte 800°□.

3. Birul parohial statorit în 1898.

4. Stolele legale și

5. Retribuția de stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere.

Parohia fiind de clasa a II-a, reflectanții trebuie să aibă cvalificația acestei clase.

Impozitele după sesie, intravilane și după întreaga dotație, cad în sarcina alesului preot.

Concurenții sunt poștiți a se prezenta în termenul concursul, într'o Duminică sau într'o sărbătoare, în sf. biserică din Remetealuncă, județul Severin, spre a-și arăta desteritatea în tipic, cântare și oratorie.

Ca să se poată prezenta, trebuie să dovedească protopresbiterului tractual din Belinț, că au cvalificația prescrisă pentru clasa parohiei.

Intru cât sunt din altă dieceză, nainte de prezentarea în parohie, trebuie să se prezenteze P. S. Domn Episcop diecezan spre ale da binecuvântare ca să poată concura.

Comitetul parohial.

In înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

—□—

1—3

In conformitate cu ordinul Veneratului Consistor Nr. 724/1926 se publică din nou concurs cu termen de 60 de zile dela prima apariție în „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă parohul deficient Valeriu Magdu din Ecica (jud. Torontal; Reg. S. H. S.)

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 30 jugh, cad. pământ arător.
2. 250 dinari până la regularea definitivă a birului.
3. Stolele legale.

Din venitele înșirate capelanul va beneficia jumătate, având să supoarte toate dările publice după beneficiul său și să catehizeze la școlile primare din comună.

Parohia este de clasa I., dar se admit și recurenți cu cvalificațiune de clasa II.

Recursele ajustate regulamentar se vor adresa către Comitetul parohial din Ecica și se vor înainta Oficiului parohial din Sarcia (Sarcia, jud. Torontal; Reg. S. H. S.), iar reflectanții, pe lângă observarea strictă a §-ului 33 din „Regulamentul pentru parohii”, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din Ecica, ca să-și arate desteritatea în cele rituale și oratorie. — Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimare dela Prea Sf. Sa Dl Episcop al Aradului, că pot recurge.

Comitetul parohial.

In înțelegere cu: *Gherasim Andru*, adm. tractual.

1—8

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.